

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY

Katedra sociální práce

Oponetský posudek rigorózní práce

Autorka: Mgr. Mariana Stoilovová
Název práce: MOŽNOSTI PREVENCE SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ U DĚTÍ MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU POMOCÍ PŘÍBĚHU
Vedoucí práce: PhDr. Olga Havránková
Oponent: PhDr. Pavla Kodymová PhD.

Tématem rigorózní práce je prevence sexuálního zneužívání dětí mladšího školního věku pomocí příběhu. Autorka si jako základ k řešení této otázky vybrala psychodynamická a psychoterapeutická východiska, na jejichž základě interpretuje témata intimity, „díry v rolích“ a to, jak se vytvářejí postoje k vlastnímu tělu a intimitě. Autorka přichází s uceleným návrhem, jak vybavit děti této věkové skupiny nejen informacemi, ale i dovednostmi vztahujícími se k uchopení tématu vlastní intimity a její výsostnosti ve vztahu k sobě a druhým. Výsledkem této práce je autorčina interaktivní příručka vedoucí děti pozitivním způsobem k reflexi toho, kdo jsem já a kde jsou moje hranice ve vztahu k vlastní intimitě a jak se chránit, aby tato kvalita nebyla narušena.

V přehledové práci autorka staví svůj záměr do kulturně historického kontextu spočívajícího na vyprávění a předávání příběhu, v němž je zabudována nějaká důležitá zkušenost. Takové východisko sama považuje za šťastné. Příběh se řídí zákonitostmi dramatického oblouku a na ose – expozice, kolize, krize, katastrofa, což vše směřuje ke katarzi, přináší zážitek, v němž je možné najít dobré řešení vedoucí k vnitřnímu klidu a smíru.

V závěru kapitoly se autorka zmiňuje o faktu tabu v naší kultuře, což úzce koresponduje s tématem syndromu CAN. Autorka vychází z postulátu, že tento jev je ale preventabilní a lze dopředu vytvářet postupy, postoje a využívat zkušeností, které vedou k tomu, aby členové rodiny byli předem chráněni. Je důležité také vyjít z generačních vzorců v rodině a počítat s tím, že prevence syndromu CAN pozitivním způsobem ovlivní nejen generaci dětí, ale stávající i budoucí rodičovskou generaci.

V kapitole Primární prevence se autorka zamýšlí nad danými postupy vzhledem k cílové skupině mladšího školního věku a vznáší otázky, jak například primární prevence může obsáhnout i další témata, například postoje k sexuálním menšinám. Hlavním posláním této kapitoly je však přistoupit k tématu prevence syndromu CAN pomocí edukativních a interaktivních postupů. Pozornost věnuje autorka také organizacím, jako jsou krizové linky pro děti a krizová centra. V centru autorčina zájmu je projekt „Jeden z pěti“. (Adekvátně) kritickým pohledem se autorka dívá na brožurku „Kiko a ruka“; chápu to jako důležité předpolí pro její vlastní autorskou práci na interaktivní příručce.

Kapitolu Mezery v rolích považuji za těžiště autorčina psychodynamického výkladu způsobů, jak dostatečně nechráněné děti si vytvoří celou škálu obranných mechanismů v nevědomé snaze necítit a neprožívat něco, co je nadlimitní; zde ve vztahu k tématu sexuálního zneužívání. Na této bazi pak autorka staví postuláty vedení bezpečného rozhovoru s dítětem.

Empirická část práce je založena na evaluaci autorčiny interaktivní příručky „O dotecích“, a to pomocí dotazníků určeného rodičům a dětem a kvalitativních polořízených rozhovorech s rodiči a dětmi. Vzorek zkoumaných osob považuji za dostatečně reprezentativní ve vztahu k účelům výzkumné sondy. Za důležité považuji, jak autorka řešila, ve vztahu k tématu, etický rozměr výzkumu.

Autorka celou práci pojednala fundovaně, s dostatečným množstvím české i cizojazyčné literatury. Práce je psána přehledně jasným a srozumitelným jazykem. Považuji za důležité se vyjádřit i k příručce samotné. Její kvalitu vysoce hodnotím, je psána s hlubokým ohledem na čtenáře. Její pozitivum tkví v jasnosti a nepatologizování. Je patrné, že autorka má text podepřen postuláty Alberta Pessa týkajícími se základních potřeb, což jen přispívá k jasnosti, bezpečnosti a pozitivním vyústění textu.

Závěr: Rigorózní práci Mgr. Stoilové považuji za zralou a fundovanou. Nemám ani námitek ani doplňujících otázek. Doporučuji hodnotit známkou Výborně.

V Praze 8.4. 2016

PhDr. Pavla Kodymová PhD.

